

C: K Kellij

T: 0545-250 250

E: info@gemeenteberkelland.nl

Bezoekadres: Marktstraat 1, Borculo

Gemeenteraad gemeente Berkelland

Zaaknummer : 1459262
Onderwerp : Toelichting jaarrekening sociaal domein-Jeugd
Verzonden : 26 mei 2026

Geachte leden van de raad,

Op 4 november 2025 heeft wethouder Wormgoor u toegezegd een analyse over de kostenstijging jeugdhulp op te nemen in de P&C stukken/de jaarrekening 2025.

In de tekst van de jaarrekening hebben wij al een beknopte toelichting opgenomen. Met deze raadsbrief sturen wij u de toegezegde detailinformatie die u kunt betrekken bij de bespreking van de jaarrekening op dit onderwerp.

Toelichting op de kostenontwikkeling van de jeugdzorg op basis van de jaarrekening 2025

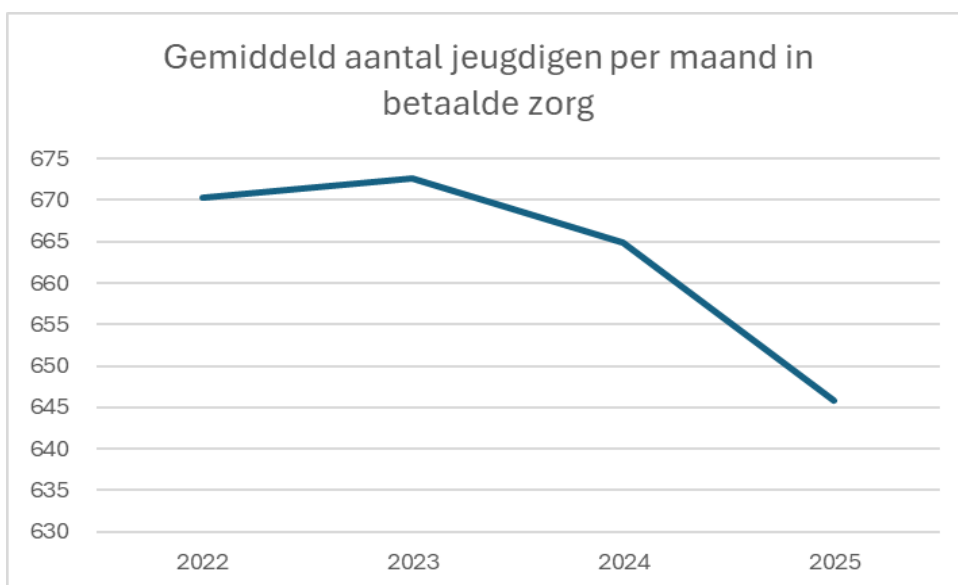
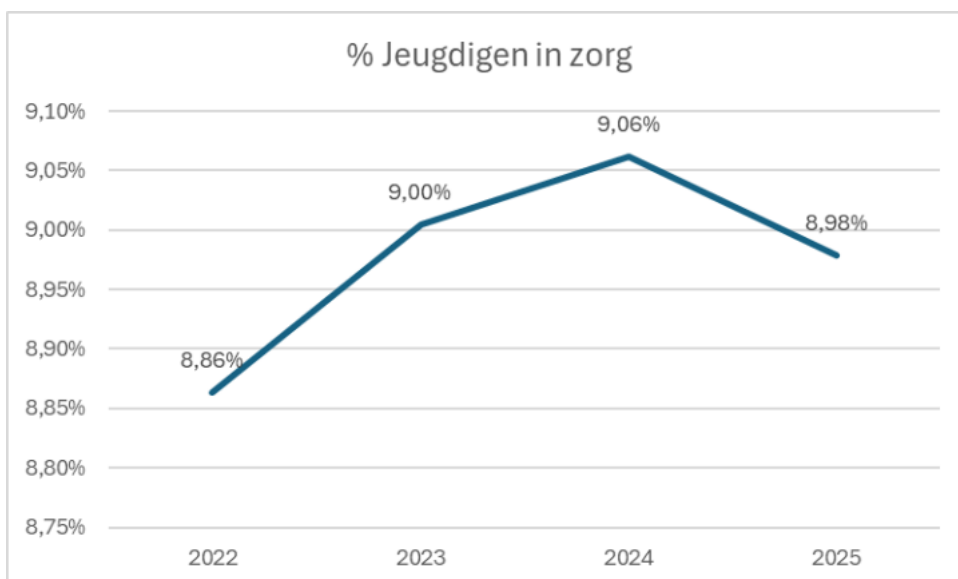
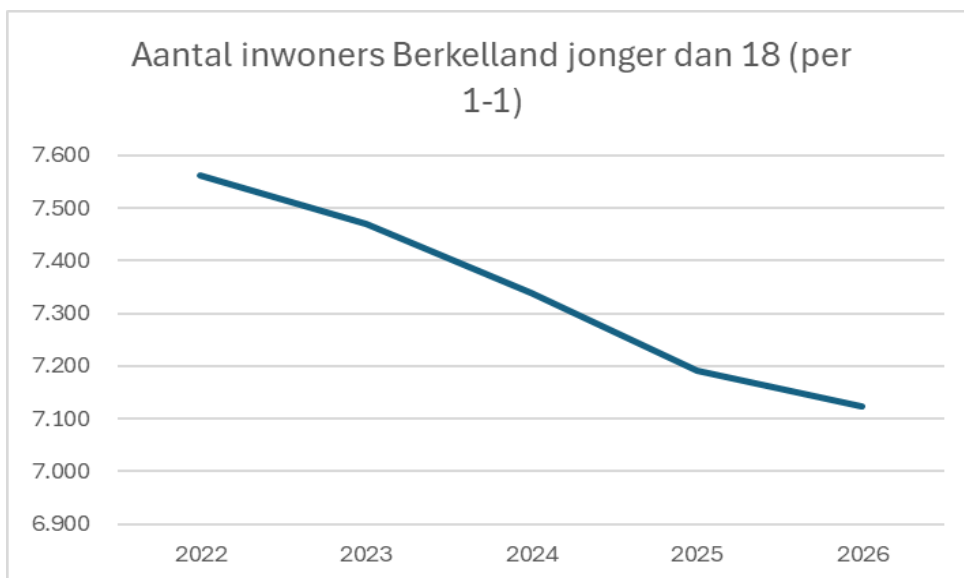
Anders dan in voorgaande jaren zijn de lasten voor Jeugdzorg in 2025 niet verder gestegen. In vergelijking tot 2024 zijn de lasten over 2025 € 758.000 lager.

Onderstaand vindt u een overzicht hoe dit bedrag is opgebouwd.

Omschrijving	2025				2024	Verschil
	Primitief begroot	Wijziging	Begroot	realisatie	realisatie	
Persoonsgebonden budget	290.180	-26.180	264.000	206.644	308.335	-101.691
Hulp bij geldzaken	-	-	-	8.897		8.897
landelijke afspraken (IO en overige)	20.000	-	20.000	60.542	123.661	-63.119
Bovenregionale jeugdzorg (IO en overige)	-	-	-	-	6.748	-6.748
Geestelijke gezondheidszorg (IO en overig)	-	-	-	243.322	341.521	-98.199
Jeugd en opvoedhulp (IO en overige)	-	-	-	2.143.194	1.450.646	692.548
Opvang respijtzorg (IO en overige)	50.000	-	50.000	36.539	22.778	13.761
Vervoer (IO en overige)	26.550	-	26.550	2.220	12.320	-10.100
Stelpost risico Jeugd (IO en overige)	1.185.760	164.240	1.350.000	-	-	-
Hoog complexe zorg met verblijf (HCV)	857.227	1.142.773	2.000.000	1.531.680	1.827.585	-295.905
Gezins- en woonvormen (GWV)	2.654.145	422.035	3.076.180	2.551.591	3.225.736	-674.145
Individuele Ambulante Jeugdzorg (IAJ)	7.869.297	738.930	8.608.227	8.516.554	8.807.249	-290.695
Dyslexie	267.150	13.600	280.750	267.150	238.700	28.450
Jeugdbescherming/Jeugdreclassering	626.153	48.847	675.000	689.934	651.379	38.556
	13.846.462	2.504.245	16.350.707	16.258.268	17.016.658	-758.390

Algemeen

- Het aantal jeugdigen dat in zorg is neemt gestaag af. Dit is deels het gevolg van:
 - o Demografische ontwikkeling;
 - o Het sturen op beperking van het gebruik van Jeugdzorg.
- Veel van de kostenontwikkeling komt voort uit indexering van tarieven waartoe wij bij Algemene Maatregel van Bestuur reële prijzen Jeugdwet verplicht zijn.

Aantallen	2024	2025
Totaal	665	646
JBJR (Jeugdbescherming en jeugdreclassering)	52	54
IO (individuele overeenkomst)	31	31
Overige	19	17
HCV (Hoog Complexe zorg met verblijf)	10	8
GWV (gezins- en woonvormen)	51	44
IAJ (Individuele Ambulante Jeugdzorg)	597	563

NB Het verschil van de optelsom van de delen en de totalen betreft dubbele indicaties

Specifiek

De duurdere vormen van zorg laten een daling in aantal jeugdigen zien:

- Hoog complexe Zorg met verblijf laat een daling zien van gemiddeld 10 in 2024 naar 8 in 2025;
- Gezins- en woonvormen laten een daling zien van gemiddeld 51 in 2024 naar 44 in 2025.

Een echte verklaring hiervoor is niet beschikbaar. Preventie is bij uitstek niet van toepassing op deze groep omdat deze vormen van zorg vaak een lang en complex aanlooptraject hebben. Omdat de gemiddelde kosten per cliënt in deze vorm van zorg relatief hoog is, levert een daling in aantal cliënten een aanzienlijk financieel voordeel op.

Met name in 2024 heeft het effect van de bandbreedte in de lumpsum financiering een grote nadelige rol gespeeld. De toepassing van de bandbreedte houdt in dat een kleine afwijking in de realisatie ten opzichte van het voorschot, niet leidt tot verrekening met de zorgaanbieder. In 2024 leverde dit voor de jeugdzorg een kostenpost van € 767.000 op.

In 2025 ligt de realisatie veel dichterbij het voorschot waarmee sprake is van een kostenpost van € 243.000.

Het effect van de Bandbreedte		
	2024	2025
GWV	170.000	37.426
IAJ	597.250	206.207
	767.250	243.632

Tegenover lagere kosten in de lumpsum vormen van zorg staat een hogere last voor individuele overeenkomsten. In 2025 hebben we voor hogere bedragen gebruik moeten maken van individuele overeenkomsten. Dit omdat in de gevraagde zorg niet kon worden voorzien door de zorgaanbieders waarmee we lumpsumovereenkomsten hebben gesloten.

Sturingsmaatregelen

We hebben op dit moment drie POH's Jeugd (praktijkondersteuners Huisartsen) aan het werk in vier praktijken. De collectieve inzet wordt gefaciliteerd door Voormekaar (VMK)-casusregisseurs. In september 2025 is de eerste collectieve inzet gestart door middel van de oudertraining "Samen Sterk in Opvoeden". Dit is voorliggend aan de inzet van hulp op maat.

In de afgelopen periode is ingezet op het vergroten van verwijzingen naar collectieve voorzieningen. De cursus "Samen Sterk in Opvoeden" verloopt goed; inmiddels hebben drie groepen ouders deelgenomen en de reacties van ouders/verzorgers zijn positief.

De uitdaging ligt in de verwijzroute, waarbij eerst een oudertraining wordt ingezet en pas daarna geïndiceerde zorg.

Hoe uit het effect van sturingsmaatregelen zich

	2023	2024	2025
Inzet POH			
Externe verwijzingen huisarts	352	286	206
Sturen op externe verwijzingen			
Aantal externe verwijzingen	739	592	557

NB: de aantallen verwijzingen zijn niet één op één te linken aan inzet van zorg of aantallen jeugdigen in zorg.

Doorkijk naar 2026

Vanaf 2026 is de lumpsum financiering van zorgaanbieders niet meer van toepassing. De begroting 2026 is dan ook volledig opnieuw opgebouwd op basis van nieuwe overeengekomen tarieven en een inschatting van het benodigde volume. Het totaal begrote bedrag voor uitgaven jeugdzorg is voor 2026 € 15.747.000 en ligt daarmee € 511.000 lager dan de realisatie in 2025 en € 1.270.000 lager dan de realisatie in 2024.

Het is nog te vroeg om te bepalen of deze begroting afdoende is. Met behulp van de planning en control-cyclus houden we u van de ontwikkelingen op de hoogte.

Met vriendelijke groet,

Burgemeester en wethouders van Berkelland,
de secretaris, de burgemeester,

drs. J. Jonker

drs. J.H.A. van Oostrum

*Kopie aan:
-Archief*